

La bossue

སྤྲུལ་བྱ་གཅིག་ནི།

L'histoire de l'autre bossue

Voici une histoire que le Bienheureux conta lorsqu'il séjournait à Śrāvastī.

སྤྲུལ་གཞི་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» + དེའི་ཚོ།> མཉན་དུ་ཡོད་པ་ན་བཞུགས་དྲི།

Cette histoire [fut contée] alors que le Bienheureux séjournait à Śrāvastī.

À cette époque, la nonne Sthūlanandā vivait dans la nonnerie du Jardin Royal. Un jour, elle pensa : «

དེའི་ཚེ་དག་སྤོང་མ་ཚོན་མོ་དག་འཕོ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» + དེའི་ཚོ།> དག་སྤོང་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱལ་པོའི་ཀླན་དག་འར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ན་འདུག་པ་
ལས་།

À cette époque, la nonne Sthūlanandā vivait dans la nonnerie du Jardin Royal.

ཕྱི་ཞིག་ན་དེའི་སྒོ་སྤྲུལ་པ་

Un jour, elle pensa : «

Les grandes auditrices, les anciennes qui sont douées de pouvoirs surnaturels vont à Videha, le continent de l'Est. Elles vont aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest. Elles vont dans le monde des Trente-Trois Dieux, et dans les contrées riches, prospères et heureuses où les moissons sont bonnes et où vivent de grandes populations et de nombreux troupeaux. Elles y reçoivent de nombreux aliments purs et nobles, reviennent ici et les consomment.

ཉན་ཐོས་ཆེན་མོ། གནས་བརྟན་མ་གནས་བརྟན་མ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» + དེའི་ཚོ།> རྩྭ་འཕུལ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ནི་ <«ལི་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» + དེའི་ཚོ།> རྩྭ་འཕུལ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» + དེའི་ཚོ།> གྲིས་
འདི་ནས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཡང་སོང་།

Les grandes auditrices, les anciennes, les anciennes douées de pouvoirs surnaturels partent toutes d'ici vers Videha, le continent de l'Est.

བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྤྲན་དང་རྩལ་གྱི་བན་ <«ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» + དེའི་ཚོ།> ལང་སྤྱོད་དང་སྤྲུལ་བྱ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» + དེའི་ཚོ།> རྩྭ་གསུམ་པའི་ལྷ་ཡུལ་དང་གཞན་ཡང་ལྷོངས་འབྱོར་པ་དང་
རྒྱས་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལོ་ལེགས་པ་དང་སྤྱོད་དང་མི་མང་པོས་གང་བའི་ལྷོངས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སོང་ནས་།

Elles partent aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations d'animaux et d'humains et

ལ་ཟས་གཙང་ <«ཞོལ་» «ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» + དེའི་ཚོ།> མ་བཟང་པོ་མང་པོ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» + དེའི་ཚོ།> དག་བྱེར་ནས་ <«ལི་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» + དེའི་ཚོ།>

y prennent de nombreux aliments purs et nobles et

འོངས་དྲི།

reviennent et

ཟ་བར་བྱེད་ན་ <«ལེ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» + དེའི་ཚོ།>

les mangent. De ce fait,

Si, comme elles, je possédais ces pouvoirs surnaturels, j'irais aussi à Videha, le continent de l'Est. J'irais aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations et de nombreux troupeaux. Je pourrais alors manger les aliments purs et nobles que je recevrais en quantité. Il faut que j'obtienne ces pouvoirs surnaturels. »

བདག་གིས་ཀྱང་རྩལ་ཞིག་ཐོབ་ན་ནི་བདག་ཀྱང་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ཡང་སོང་།

si j'obtenais moi aussi ces pouvoirs surnaturels, j'irais aussi à Videha, le continent de l'Est.

མྱེད་གི་སྒྲུ་མི་སྒྲུ་དང་ལུ་བཀྱི་བན་ <ལེ><ཨ><ཞེས><ག> ལང་སྒྱོད་དང་སྒྲུ་མ་ཙུ་ <ལལུང><ཡི><ལེ><བཟུ> ཙུ་ག་སྒྲུ་མ་པའི་ལྷ་ <ལལུང><ལེ><ལྷའི> ལུ་ལ་དང་། ག་ཞན་ལང་
སྒྱོད་ས་ལྟོར་པ་དང་རྒྱ་ས་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལེ་ལག་ས་པ་དང་སྒྲེ་བོ་དང་མི་མང་པོས་གང་བའི་སྒྱོད་ས་པོ་དང་དེ་དག་ཀུ་སོང་ལ།

J'irais aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godāniya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations d'animaux et d'humains et

ཁ་བཟུང་གཙུག་ལ་བཟུང་པོ་མང་པོ་སྒྲུངས་ཏེ་

j'y prendrais aussi de nombreux aliments purs et nobles et

བཟའ་བ་ཞིག་ན།

je les mangerais. Donc,

ਸ'ਯ'

décidément,

བདག་གིས་ཀྱང་ཐུ་འཕྲུལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་མོ། །

moi aussi, je développerai les pouvoirs surnaturels. » pensa-t-elle.

« Qui pourrait m'expliquer le moyen de les obtenir ? se demanda-t-elle. Les nonnes, puisqu'elles sont toutes jalouses, ne diront rien. Les moines, il est difficile de les aborder. Je ne réussis même pas à entamer une conversation avec ceux qui sont dans notre nonnerie. Jamais ils ne m'expliqueront les étapes pour acquérir ces pouvoirs...

དེས་ཡང་བསམས་པ།

Elle pensa aussi : «

བདག་ལ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་ནུས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད།

Qui se trouve-t-il qui puisse m'enseigner les instructions des pouvoirs surnaturels ?

གཤམ་ཏེ་བདག་དགེ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སྤོང་ན་ཅི། འདི་ན་དགེ་སྤྱོད་མ་རྣམས་སྤྲུག་དོག་ཅན་ཡིན་པས་བདག་ལ་རྒྱུ་ལྷན་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་ཏོ། །

Si je me rends auprès de ces nonnes, étant donné qu'ici les nonnes sont jalouses, elles ne m'enseigneront pas la voie des pouvoirs surnaturels.

དག་སྒོར་ནམས་ཀྱང་སྟོན་སྤྲེལ་། <«པེ»སྒོར། «ཞེས་»སྤྲེལ།> བར་དཀའ་། <«ཐུ»དཀའ།> སྟེ།

il est difficile de se faire entendre des moines (lit. il est difficile d'arriver [jusqu'à] leur oreille), et

བདག་ཅག་གཞུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་ཟེར་དུ་ཡང་མི་བདུབ་ན།

si je ne parviens même pas à parler à ceux qui vivent dans notre vihāra,

རྩལ་ལྷུ་ལ་གྱི་ལམ་གྱི་ <«གཞུང་»«ལེ་»ལྟེ།> མཆ་དག་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན་གྱིས་ <«ཞེས་»ལྟ།>

il va sans dire [qu'il sera impossible] qu'ils m'enseignent les
instructions de la voie des pouvoirs surnaturels.

Et si j'allais trouver le Groupe des Six ? Ils sont des parents éloignés, donc ils voudront toujours que je réussisse et ils seront toujours prêts à m'aider. Comment faire ?... Je vais m'attirer leur sympathie en leur faisant des cadeaux. Je leur adresserai ensuite ma requête. » Elle les invita chez elle. Quand ils furent comblés des nombreux mets et condiments purs et nobles qu'elle servit de ses propres mains, elle se prosterna à leurs pieds et dit :

« Êtres sublimes, veuillez m'écouter. Je voudrais obtenir les pouvoirs surnaturels. Je sais qu'il vous est possible de m'expliquer comment les obtenir, aussi je vous demande de me donner les instructions pour les développer. Je voudrais les recevoir de votre part.

མ་ལ་

Décidément,

བདག་རྒྱལ་ཕྱི་ནུས་ཀྱི་ཐད་དུ་སོང་ན་ནི། དེ་དག་བདག་གི་གཉེན་ <«གཡུང་»——«ལེ་»མཉེན།> ཡིན་པས། རྟག་ཏུ་བདག་གི་དོན་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་ཕན་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ལ།

si je vais auprès du Groupe des Six, puisqu'ils font partie de mes proches et qu'ils souhaitent la réussite de toutes mes entreprises et voudront toujours m'aider,

དེ་དག་གིས་ནི་བདག་ལ་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་ཀྱང་རུས་ན་

ils sont en capacité de m'enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels. Dans ce cas,

བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ།

comment vais-je procéder ?

ཐོག་མ་ <«ཙྰ་མང་» ཁོ་ནར་བདག་གིས་དེ་དག་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་གཅེས་ <«ལེ་»གཅེས། «ཙྰ་»གཅེས།> ལ་

Pour commencer, je les mettrai en bonne disposition avec des biens matériels, puis

ཕྱིས་བདག་གིས་འདོད་དག་ལ་དོན་དེའི་གསོལ་བ་གདབ་བོ་སྟུམ་

je leur adresserai ma requête. »

བསམས་ནས།

pensa-t-elle. Puis,

དེས་དེ་དག་སྐྱོན་བྲངས་ཏེ།

elle les convia et

རང་གི་ལག་ནས་བཟང་པོ་དང་བཅའ་བ་གཅིང་མ་བཟང་པོ་མང་པོས་ཆོས་པར་ <«གཡུང་»ག།> བྱས་ནས།

elle les satisfit de nombreux mets et condiments purs et nobles qu'elle servit de ses propres mains et

ཀླང་པ་ལ་བྱུག་འཆོལ་ཏེ་

se prosterna à leurs pieds et

སྐྱུས་པ།

dit : «

འཕགས་པ་དག་

[Êtres] sublimes,

མཆིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

veuillez écouter (lit. savoir) [ce qui suit].

བདག་ནི་རྒྱ་འཕུལ་བསྟུབ་ <«ཙྰ་»སྟུབ།> པར་འཆོལ་ལ་ <«ལེ་»ལ།>

Je voudrais développer les pouvoirs surnaturels. De plus,

ཆེད་ཀྱང་ <«གཡུང་»ལེ་——ཀྱང་།> བདག་ལ་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པར་སྟོད་གིས་ <«ཙྰ་»གི།>

il vous est possible de m'enseigner la voie des pouvoirs surnaturels.

Donc,

བདག་ལ་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་བསྟན་དུ་གསོལ།

veuillez m'enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels.

ཁྱེད་ཀྱི་མཐུས་བདག་གིས་རྩལ་བསྐྱེད་པར་འཇམ་ལོ།

Grâce à vous, j'aimerais développer les pouvoirs surnaturels. »

— Sthūlanandā, répondirent-ils, ne connaissez-vous pas le dicton ?

*“À personne tu ne donneras ta science ;
Que ta science disparaisse quand tu mourras.
Contre une autre science tu l’échangeras,
Ou contre des services et des richesses.”*

Ceci étant, si vous voulez notre aide pour accomplir les pouvoirs surnaturels, commencez par nous inviter pendant trois mois et offrez à chacun de nous les six possessions d’un moine. » Elle se prosterna à leurs pieds et dit :
« Montrez-moi le moyen d’obtenir les pouvoirs surnaturels. Je ferai ce que vous voulez.

དུག་ཐེ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲུས་པ།

Le Groupe des Six lui répondit : «

ཚོན་མོ་དག་འཇོ།

Sthūlanandā,

རིག་པ་སྤུ་ལ་འད་སྦྱིན་མི་བྱ།

"À personne ne donneras-tu ta science.

རིག་དང་མཉམ་དུ་འཇི་བར་བྱ།

Tu mourras avec ta science

ཡང་ན་རིག་པས་རིག་པ་བརྗེ།

Ou tu échangeras ta science contre une autre,

ཡང་ན་སྤྱི་བུ་ཐོར་ཕྱིར་སྦྱིན། །ཞེས་

Ou tu la donneras contre des services ou des richesses.”

བྱ་བ་ཁྱོད་ <«གཡུང་» «ལི་» «ཤེས་» «རྒྱུ་» «ཐོན་» «ཞུས་» «ཐེད་»> ཀྱིས་མ་ཐོས་སམ།

n’as-tu pas entendu ceci ?

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་

Ceci étant,

འོན་ཀྱང་ཁྱོད་དེད་ལས་ <«གཡུང་» «ལི་» «ཤེས་» «རྒྱུ་» «ཐོན་» «ཞུས་» «ཐེད་དེད་ལས། «ཐུ་» ཐོད་དེད་ལ།> རྩལ་བསྐྱེད་པསྐྱེབ་ <«ཞུས་» «སྒྲུབ་»> པར་འདོད་ན།

si tu veux accomplir les pouvoirs surnaturels avec nous (lit. depuis nous),

སྤྲེལ་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྦྱིན་དོངས་ལ།

avant tout, invite-nous pendant trois mois et

རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡི་བྱད་རྣམས་པ་དུག་དུག་ཕུལ་ཅིག་ཅེས་

offre à chacun de nous les six objets. »

བྱས་སོ་ <«གཡུང་» «ཤེས་» «ཐོན་» «ཞུས་» «ཐེད་»> །།

dirent-ils.

དེ་ནས་དེས་ཀླད་པ་ལ་ཕྱག་འཇམ་ཏེ་

Alors, elle se prosterna à leurs pieds et

སྒྲུས་པ།

dit : «

བདག་ལ་རྩལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་ཅིག་དང་

Veillez m’enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels. Alors,

དེ་བཞིན་དུ་བགྱིདོ།

je ferai comme vous demandez (lit. comme ceci). »

— Sœur aînée, répondirent-ils, au début, faites attention à rendre votre corps plus léger. Après, par l'habitude que vous aurez acquise, obtenir les pouvoirs surnaturels vous sera aisé.

— Comment dois-je rendre mon corps plus léger ? demanda-t-elle.

— D'une part, réduisez votre nourriture le temps qu'il faut. D'autre part, le premier jour, entraînez-vous à sauter de la hauteur d'un siège sur lequel vous aurez grimpé. Puis, le jour suivant, sautez du haut de deux sièges empilés. Du troisième au septième jour, ajoutez un siège et continuez de vous entraîner. Après, grimpez sur un toit et sautez de cette hauteur. Alors, votre corps sera familiarisé à cet exercice et il sera devenu léger. À ce moment, vous accéderez facilement aux pouvoirs surnaturels du fait de votre entraînement. »

དུག་ཐེ་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ།

Le Groupe des Six lui dit : «

ཆེ་ཞེ་

Sœur aînée,

ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་རྗེ་^{<«གཡུང་»«པེ་»ཁྱི>}ལུས་ཚོན་ཡང་བར་གྱིས་དང་།

avant toute chose, prenez la précaution de rendre votre corps plus léger. Puis,

ཕྱིས་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྩུ་འཕུལ་དཀའ་བ་མེད་དོ།

après, du fait de la familiarisation, les pouvoirs surnaturels ne seront pas difficiles. »

དེས་སྒྲུས་པ།

Elle répondit : «

བདག་གིས་ཐབས་ཅི་ཞིག་གིས་ལུས་ཚོན་ཡང་བར་བགྱི་^{<«གཡུང་»«པེ་»ཁྱི>}།

Par quel moyen dois-je prendre la précaution de rendre mon corps plus léger ? »

དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ།

Ils dirent : «

རེ་ཞིག་ཁ་ཟས་ཉུང་དུ་ཚོ་^{<«གཡུང་»«པེ་»ཚོས། «ཞེ་པ་»བོ།>}ཤིག་།

Pour un temps, mangez peu de nourriture.

དེ་ནས་དང་པོའི་ཉིན་པར་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཛོགས་^{<«གཡུང་»«པེ་»མཛོགས།>}ལ་

Ensuite, le premier jour, grimpez sur un petit trône et

མཛོངས་ཤིག་།

sautez.

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དེ་^{<«སྐར་»«ཞེ་པ་»རྟེ།>}ཉིན་པར་ཁྱེད་ཀྱི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་^{<«གཡུང་»«པེ་»ཅེགས། «པེ་»«སྐར་»«ཞེ་པ་»བཞེགས་ནས།>}བྱོས་ལ་

De même, le jour d'après, empilez deux petits trônes et

དེའི་སྟེང་དུ་^{<«གཡུང་»རྟེ།>}འཛོགས་ནས་

grimpez dessus et

དེ་ལ་མཛོངས་^{<«གཡུང་»«པེ་»འཛོངས།>}ཤིག་།

sautez de là.

དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་གསུམ་ནས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཁྱེད་^{<«གཡུང་»ཁྱེད།>}བདུན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་

De même, empilez un petit trône de plus à partir du troisième jour

jusqu'au septième et

དེའི་སྐྱོད་དུ་འཛིག་ཏེ་

grimpez dessus et

དེ་ལས་མཆོངས་ཤིག།

sautez de là.

དེ་བཞིན་དུ་ཁང་ཐོག་ <«གཡང་»> ཏོག་ «འི་»> «ཙྰ་»> ཐོག་ནས་ [23a] ཁྱང་མཆོངས་ཤིག་དང་

De même, sautez aussi depuis le toit. Ainsi,

དེའི་ཆོ་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལུས་ཐོན་ཡང་བར་འགྱུར་རོ།

à ce moment, du fait de la familiarisation, votre corps sera devenu plus léger par précaution.

དེའི་འོག་དུ་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྩུ་འཕུལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

Après ça, la familiarisation [à ceci] vous fera accomplir les pouvoirs surnaturels. »

Sthūlanandā appliqua les instructions exactement comme elles les avaient reçues. Le septième jour, elle se cassa la hanche en tombant du haut des sept sièges.

« Êtres sublimes, dit-elle alors au Groupe des Six, regardez ce qu'il m'est arrivé. Je n'ai toujours pas de pouvoirs surnaturels. Maintenant, que dois-je faire ?

དེ་ནས་དེ་ཐོས་མ་ཐག་དུ་ཚོན་མོ་དག་འཛོམས། ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་མན་ངག་བསྟན་པ་དེ་ <«གཡང་»> «འི་»> «ཙྰ་»> ཐོག་ནས་

Ensuite, dès qu'elle entendit ceci, Sthūlanandā suivit (lit. fit) les instructions qu'ils lui avaient enseignées et

ཞག་བདུན་པའི་ཉིན་པར་དེས་ཁྱེུ་ <«གཡང་»> «འི་»> «ཙྰ་»> ཐོག་ནས་ <«གཡང་»> «འི་»> «ཙྰ་»> ཐོག་ནས་ ལས་མཆོངས་ནས་

le septième jour, elle sauta des sept petits trônes empilés et

ཁྱེད་པ་ཆག་གོ་ <«གཡང་»> «འི་»> «ཙྰ་»> ཐོག་ནས་།

se brisa le dos.

དེ་ནས་དེས་རྒྱག་སྡེ་རྣམས་ལ་བསྟན་ <«གཡང་»> «ཙྰ་»> ཐོག་ནས་

Alors, elle l'expliqua au Groupe des Six : «

འཕགས་པ་དག་ <«གཡང་»> «ཙྰ་»> ཐོག་ནས་

[Êtres] sublimes,

བདག་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུར་གྱིས་

je suis dans cette situation (lit. je suis uniquement comme ça),

མ་མཆིས་ན།

je n'ai pas [obtenu les pouvoirs], donc

དེ་ <«འི་»> «ཙྰ་»> ཐོག་ནས་ བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞེས་

maintenant, comment [dois-]je faire ? »

བྱས་སོ།

dit-elle.

— Tout ce que nous savons, répondirent-ils, nous vous l'avons expliqué : la manière de rendre votre corps plus léger par précaution, puis l'accès facilité aux pouvoirs surnaturels. À partir de là, ce que vous faites ne nous regarde plus. »

རྒྱག་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྟུས་པ།

Le Groupe des Six lui répondit : «

བདག་ཅག་གིས་ཅི་ཤེས་པའི་མན་ངག་ནི་ཁྱེད་ལ་ <«ཙྰ་»> ཐོག་ནས་

Nous vous avons enseigné toutes les instructions que nous

connaissons :

ཐབས་འདིས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཟོན་ཡང་བར་གྱུར་ལ།

par tel moyen, votre corps deviendra plus léger par précaution et
ཕྱིས་རྩ་འཕུལ་ཡང་དཀའ་བ་མེད་དོ།

par la suite, les pouvoirs surnaturels ne seront pas difficiles.

དེ་ཕན་ཅད་ <«གཡང་» «མེ་» «སྤར་» «ཞེས་» ཅད། > ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཤེས་པར་ཟད་དོ།

En dehors de ça (lit. à partir de là), ce que vous devez faire (lit. comment vous ferez), c'est à vous de voir (lit. vous le savez vous-même). »

Cette réponse l'enserra toute entière dans une colère intense. Elle les força à avouer la tromperie. Elle les humilia en public, eux qui étaient de passage dans la nonnerie, jusqu'à ce qu'ils perdirent toute envie de recommencer et s'enfuirent au loin. Elle s'assura que tout le monde fût au courant de sa mésaventure, que leurs agissements fussent connus. Elle les insulta et les couvrit de honte.

དེ་ནས་དེ་ <«གཡང་» «མེ་» ཅད། > ཐོས་མ་ཐག་དུ་ཚོན་མོ་དག་འཕོ་ཁྲོ་བའི་ <«སྤར་» «མོ་ཁྲོ་བས། «ཞེས་» བོ་ཁྲོ་བས། > ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ནས།

Alors, en entendant ceci, Sthūlanandā donna naissance à une émotion (lit. ce qui enserrer entièrement) de colère intense. Alors,

དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་པ་དེ་དག་ཚར་བཅད་དེ་

elle leur fit avouer la tromperie (lit. les défit en débat), eux qui étaient venus au vihāra et

ཞེ་གཙོད་པའི་ཚིག་གིས་དཔུས་ལུང་ནས་

elle révéla leur imposture avec des propos humiliants et

གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བསྐྱད་ <«གཡང་» «མེ་» ཅད། > དོ།

les expulsa du vihāra.

སྦྱོ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་དོན་དེ་བསྟན་ <«གཡང་» བཞིན། «མེ་» བཞིན། > ནས་

elle raconta son aventure (lit. ce sens) à d'innombrables (lit. diverses) personnes et

ཁ་བྱས་ཏེ་

fit connaître leurs agissements (lit. fit de la bouche) et

སྟོད་ཅིང་འཕྱས་སོ།

les insulta et les couvrit de honte.

Les moines voulurent en savoir plus et demandèrent au Bienheureux : « Vénérable, les émotions perturbatrices contrôlent et perdent la nonne Sthūlanandā qui voulait acquérir les pouvoirs surnaturels. Elle a convié ces moines pendant trois mois entiers. Elle a partagé entre eux une grande quantité de bols à aumône et d'habits monastiques. Pourtant, elle n'a rien obtenu. Comment est-ce possible ?

དེ་ནས་སྐབས་དེ་དག་སྟོང་དག་གིས་ཐོས་ནས་

Alors, à cette époque, les moines l'entendirent et

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏེ་ <«ཙོ་»+ཏི། >

demandèrent au Bienheureux et

འདི་སྐད་ཅེས་སྟུགས་སོ།

dirent ceci : «

བཙུན་པ་

Vénérable,

དགེ་སློང་མ་ཚོན་མོ་དགའ་མོ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་སྤྲད་དུ་དམས་ <«གཡུང་»«ལེ་»ལྷན་» ཤིང་ཉམས་པར་བྱར་ལ།
 la nonne Sthūlanandā est enserrée et perdue pour [avoir voulu] les
 pouvoirs surnaturels. De plus,
 དེས་དགུང་ཆེ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གཡར་རྒྱུ་པ་དང་།
 elle les a convié pendant trois lunes entières et
 ལྷུང་ <«ཙྰ»+ག་» བཟེད་དང་ཚེས་གོས་མང་པོས་ཀྱང་ <«གཡུང་»«ལེ་»«རྩུང་»«ཙྰ»«ཞེས་»—ཀྱང་།» བཞོད་ལ།
 elle a partagé entre eux de nombreux bols à aumône et [de nombreux]
 habits monastiques, mais
 དེས་རྩུ་འཕུལ་ཡང་མ་ཐོབ་པ་ལ་གཟེགས།
 malgré ceci, elle n'a pas obtenu les pouvoirs surnaturels. Posez-y
 votre regard. »

— Ce n'est pas la première fois que la nonne Sthūlanandā est trompée par le Groupe des Six, dit le Bienheureux. Écoutez donc comment ils l'ont trompée dans le passé, et comment elle n'a non plus obtenu ce qu'elle espérait.

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ།
 Le Bienheureux dit : «
 དགེ་སློང་མ་ <«གཡུང་»—སྤྱད་» ཚོན་མོ་དགའ་མོ་ནི་རྩུག་སྡེ་རྩམས་ཀྱིས་ད་ལྟར་འབའ་ཞིག་བྱིད་པར་མ་ཟད་དེ།
 Ce n'est pas uniquement maintenant que la nonne Sthūlanandā est
 trompée par le Groupe des Six. En effet,
 ཇི་ལྟར་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་བྱིད་དེ།
 la manière dont dans le passé, ils la trompèrent aussi et
 རོན་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཅིག །
 dont elle n'obtint pas ce qu'elle voulait (lit. son sens), écoutez-
 le.

Moines, dans un passé lointain, le roi Brahmadatta régnait dans la ville de Vārāṇasī. De nombreux charpentiers travaillaient sur le chantier d'une nouvelle résidence du palais royal. Ils redressaient les troncs tordus au cordeau. La trésorière du roi, une dame bossue, les regardait redresser ces troncs. “Que ces charpentiers sont habiles ! pensait-elle. Ces troncs sont rigides et rugueux. Ils parviennent pourtant à les redresser ! En comparaison, mon dos est doux et flexible. Il leur sera aisé de le redresser. Pourquoi n'y parviendraient-ils pas ?”

དགེ་སློང་དག་
 Moines,
 རྩོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན། ཁྱོད་ཁྱེར་བླ་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པས་བྱིན་རྒྱལ་པོ་བྱེད་དེ། <«གཡུང་»«ལེ་»«རྩུང་»«ཙྰ»—རྒྱལ་པོ་བྱེད་དེ།»
 dans une époque maintenant révolue, dans la ville de Vārāṇasī, le roi
 Brahmadatta régnait et
 རྒྱལ་པོ་དེའི་ཕོ་བྲང་ན་ཁང་བཟངས་ <«ཞེས་»བཟངས་།» ཞིག་གསར་དུ་བྱེད་པ་
 dans le palais de ce roi, une nouvelle demeure était construite.
 དེར་ཤིང་མཁན་མང་པོ་ <«གཡུང་»མི།» ཞིག་ལས་བྱེད་དེ།
 Là, de nombreux charpentiers travaillaient et
 དེ་དག་གིས་སྤྱང་པོ་ཡོན་པོ་གང་[23b]ཡིན་པ་ <«ཙྰ»—གང་ཡིན་པ།» དེ་དག་གིས་ <«གཡུང་»«ལེ་»—གིས།» བཏབ་ནས་
 ils traçaient des lignes sur les troncs qui étaient tordus et

ངང་པོར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དང་།

ils les redressaient. Alors,

རྒྱལ་པོ་དེའི་དཀོར་བ་ <«གཡུང་» «ལེ» «ལེ» «རྩར་» «ཙ» «ཞུལ་» བཏོད་པ། > བུད་མེད་སྤྱུར་མོ་ཞིག་འདུག་ <«གཡུང་» «ལེ» «ལུས།» > བ་དེས། ཤིང་མཁན་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པོ་ཡོན་པོ་
རྒྱམས་ཐིག་གིས་བཏབ་ནས་

une femme bossue était la trésorière du roi. Les charpentiers qui
tracèrent des lignes sur les troncs tordus et

ངང་པོར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་མཐོང་ངོ་།

qui les redressaient, elle le vit.

མཐོང་ནས་ཀྱང་དེའི་སྤྱོ་ <«གཡུང་» «ལེ» «ལེ» > སྤྱིས་པ་

L'ayant vu, elle se dit : «

ཤིང་མཁན་འདི་དག་ནི་མཁས་ཏེ་ <«གཡུང་» «ལེ» «ལེ» «རྩར་» «ཙ» «ཞུལ་» བཏོད། «ལེ» «ལེ» «ལེ» >

Ces charpentiers sont habiles. En effet,

འདི་ལྟར་སྤྱོད་པོ་མཁའ་ <«གཡུང་» «ལེ» «ལེ» «རྩར་» «ཙ» «ཞུལ་» བཏོད། > ལ་རེག་ན་རྩལ་ <«གཡུང་» «ལེ» «ལེ» > བ་དག་ཀྱང་ངང་པོར་ <«གཡུང་» «ལེ» «ལེ» > སྤྱོད་རྒྱས་ན།

ces troncs qui sont rigides et rugueux au toucher, s'ils parviennent
à les redresser,

བདག་གི་རྒྱབ་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་ལྟ་སྤྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ།

il ira de soi [qu'ils parviendront à le faire] pour mon dos qui est
doux et flexible.

ཇི་ <«ཞུལ་» «ལེ» «ལེ» > སྤྱེ་སྤྱོད་མི་རྒྱས་སྤྱོས་

Comment seraient-ils incapables de le faire ? »

བསམས་ནས།

pensa-t-elle. Puis,

Elle alla leur parler :

“Seriez-vous capables de redresser mon dos ?

— Nous en sommes effectivement capables, mais il nous faudra une récompense :

invitez-nous à manger pendant trois mois et donnez-nous beaucoup d'habits et

d'ornements. Seulement après, nous redresserons votre dos.

— Je ferai ce qui vous plaira”, dit-elle. Trois mois durant, elle leur servit de nombreux

plats et condiments purs et nobles. Le dernier jour, elle leur offrit des habits et des

ornements.

“Vous avez reçu votre récompense. Maintenant, redressez mon dos.

དེ་དག་གི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ་

elle se rendit auprès d'eux et

སྤྱིས་པ།

dit : «

ཀྱེ་

Hé !

ཁྱེད་རྒྱམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱབ་སྤྱུར་བ་བསྐྱང་བར་ <«གཡུང་» «ལེ» «ལེ» «རྩར་» «ཙ» «ཞུལ་» བཏོད། > རྒྱས་སམ།

Êtes-vous capables de redresser la bosse de mon dos ? »

དེ་དག་གིས་སྤྱིས་པ།

Ils dirent : «

ངེད་ཀྱིས་ <«གཡུང་» «ལེ» «ལེ» «རྩར་» «ཙ» «ཞུལ་» བཏོད། > རྒྱས་ནི་རྒྱས་མོད་ཀྱི་

Nous pouvons effectivement le faire (lit. avoir la capacité, nous
l'avons),

འོན་ཀྱང་སྐར་ཇི་ <«ལེ» «ལེ» > ཁོ་མོ་ཅག་ལ་རྟོག་པ་བྱིན་ཏེ།

mais avant toute chose, donnez-nous des présents et

ཐཱ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གཡར་རྩོད་ས་ལ་

conviez-nous pendant trois mois et

གོས་ <«གཡར་»གོག> དང་རྒྱན་མང་པོ་དག་ཀྱང་བྱིན་ཅིག་དང་

donnez-nous aussi de nombreux habits et ornements. Alors,

དེའི་འོག་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་དང་པོར་བསྐང་རྟོ།

après ça, nous redresserons votre dos. »

དེས་སྒྲུལ་པ།

Elle répondit : «

ཁྱེད་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་བཞིན་དུ་ <«གཡར་»ལི་»པེ་»«སྒར་»ཙོ་»«ཞོལ་»-དུ།> བྱའོ་ཞེས་

Je ferai comme il vous plaira. »

བྱས་ནས་

dit-elle. Puis,

དེས་ <«གཡར་»ལི་»པེ་»«སྒར་»ཙོ་»«ཞོལ་»-དེས།> དེ་དག་ཐཱ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་གཅང་མ་བཟང་པོ་མང་པོས་བཀྱར་

<«གཡར་»ལི་»པེ་»«སྒར་»ཙོ་»«ཞོལ་»-ཐུང་> ཅས།

elle les gratifia de nombreux plats et condiments purs et nobles

pendant trois mois et

ཐ་མའི་ཉིན་པར་གོས་དང་རྒྱན་དག་ཀྱང་བྱིན་ཏེ་

le dernier jour, elle leur donna les habits et les ornements et

སྒྲུལ་པ།

dit : «

བདག་གིས་ཁྱེད་ལ་རྩན་པ་སྒྲུལ་ལགས་ཀྱིས་ <«ཞོལ་»གྱི།>

Je vous ai accordé les présents. Alors,

ད་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ <«གཡར་»ལི་»པེ་»«སྒར་»ཙོ་»-གྱིས།> བདག་གི་རྒྱབ་སྒྱུར་བ་དང་པོར་སྤྱོད་ཤིག་།

maintenant, redressez la bosse de mon dos. »

— Sœur aînée, répondirent-ils, les troncs tordus, nous les redressons au cordeau. Nous traçons des lignes et nous les taillons à la hachette. Si vous supportez ce traitement, nous tracerons des lignes sur votre dos et nous le taillerons à la hachette
— Mais... j'en mourrais ! Jamais je ne survivrais à un tel traitement ! rétorqua-t-elle.
— C'est tout ce que nous savons faire, répondirent-ils. Maintenant, le choix que vous ferez ne regarde que vous.”

དེ་དག་གིས་སྒྲུལ་པ་

Ils dirent : «

ཆེ་ཞེ་ <«གཡར་»ལི་»པེ་»ཞེས།>

Sœur aînée,

བདག་ཅག་གིས་ནི་སྤྱོད་པོ་ཡོན་པོ་རྣམས་ཐིག་གིས་ <«གཡར་»གྱི།> བཏབ་ནས་

nous traçons des lignes sur les troncs tordus et

སྒྱ་རེས་བཞོགས་ <«གཡར་»སྒྱ་རེས་བཞོགས། «ཞོལ་»སྒྱ་རེས་བཞོགས།> ཏེ་

nous les taillons à la hache et

དྲང་པོར་སྤྱོད་ན། <«གཡར་»ལི་»པེ་»ཅས།>།

nous les redressons. Donc,

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ <«གཡར་»ལི་»པེ་»ཁྱེད་> ཀྱིས་གཞོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཟོད་རྒྱས་ན་ནི། བདག་ཅག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཐིག་གིས་བཏབ་སྟེ་

si vous êtes capables de supporter un tel traitement (lit. un tel mal), nous tracerons des lignes sur votre dos et

སྒྱ་རེས་བཞོགས་ <«ཞོལ་»གཞོགས།> ལ་

nous le taillerons à la hache et
དང་པོར་བསྐྱར་རྟོ།

nous le redresserons. »

དེས་སྒྲུས་པ།

Elle répondit : «

ཐབས་དེས་ནི་བདག་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ།

De cette manière, je vais mourrir ;

བདག་འཆི་བའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་དོ།

je n'ai aucune chance (lit. aucun opportunité de) de vivre. »

ཤིང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ།

Les charpentiers dirent : «

ཁོ་མོ་ <«ཅི་»+གི> ཐག་གི་ <«ཞུ་»གིས་> ཤེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་བད་དེ་ <«ཅི་»དོ།

Ce que nous connaissons est limité à uniquement. Alors,

དེ་ཕན་ཅད་ <«སྐར་»«ཞུ་»ཅད།> ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཤེས་སུ་བད་དོ།

après ça, ce que vous ferez dépend de vous (lit. vous le savez vous-même). »

Toute honteuse, voyant qu'elle s'était fait rouler, elle se tut et n'osa jamais en parler à quiconque.

དེ་ནས་དེ་སྤྱིངས་ཏེ་

Ensuite, elle devint honteuse et

རེ་ཐག་ཆད་ནས།

perdit tout espoir et

ཁ་རིག་པར་འདུག་སྟེ།

se tint en silence et

སུ་ལ་ཡང་ཅུང་བད་ཀྱང་སྒྲུ་བ་མ་ཡོད་དོ།

n'osa en toucher le moindre mot (lit. même un peu) à personne.

Voyez-vous, moines, la vieille dame de cette époque est aujourd'hui Sthūlanandā. Les charpentiers sont aujourd'hui les membres du Groupe des Six. Ils la trompèrent alors comme ils l'ont fait maintenant. Elle n'obtint pas plus ce qu'elle voulait qu'elle a obtenu de pouvoirs surnaturels. »

དག་སྣོད་དག་

Moines,

ཇི་སྒྲུམ་དུ་སེམས་

qu'en pensez-vous ?

དེའི་ཆོ། སྐར་མོར་ <«གཡུང་»བཞོད་པར། «ཤི་»བཟན་མོར།> བྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོན་མོ་དག་འཇོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།

À cette époque, cette vieille dame est Sthūlanandā elle-même.

དེའི་ཆོ་ཤིང་[24a]མཁན་དུ་བྱུར་པ་དེ་དག་ནི་རྩྭ་མེ་ <«ལི་»«ཅི་»སྟེ།> འདི་དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

À cette époque, ceux qui étaient les charpentiers sont les [membres du] Groupe des Six eux-mêmes. Ainsi,

དེའི་ཆོ་ཡང་འདི་དེ་དག་གིས་བྲིད་ནས་

à cette époque, ils la trompèrent et

དོན་དེ་མ་གྱུབ་པོ།

elle n'obtint pas ce qu'elle voulait (lit. son sens).

ད་ལྟར་ཡང་འདི་དེ་ <«གཡུང་»-དེ།> དག་གིས་བྲིད་ནས་

Maintenant aussi, ils la trompèrent et

འདི་རྩལ་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །

elle n'obtient pas non plus les pouvoirs surnaturels.